

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОВА ПОЛІТИКА»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 187 «Деревообробні та меблеві технології»
Освітня програма «Деревообробні та меблеві технології»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти: денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання: українська

**Лектор навчальної
дисципліни**
**Контактна інформація
лектора (e-mail)**
**URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України**

доцент, канд. екон. наук Павліщук Оксана Петрівна

pavlishchuk_o@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1525>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Лісова політика» є набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації державної політики в галузі лісових відносин, спрямованої на ефективну охорону, збереження, відтворення та збалансоване використання лісових ресурсів.

Вивчення дисципліни «Лісова політика» сприятиме: розширенню світогляду студентів стосовно суті лісової політики, її принципів, цілей, завдань та основних компонентів; поглибленню знань стосовно елементів лісополітичної субсистеми, через які відбувається реалізація інтересів щодо лісу; набуттю теоретичних знань та формуванню практичних вмінь щодо розроблення та реалізації ефективної системи інструментів лісової політики; поглибленню теоретичних знань щодо сутності та завдань державного регулювання й управління у сфері лісових відносин, повноважень різних органів влади та їх функцій у формуванні й реалізації лісової політики; розширенню теоретичних знань та поглибленню практичних вмінь щодо управління лісовою галуззю на засадах сталого розвитку та механізму практичної реалізації відповідних йому підходів, а також щодо механізму участі громадськості у формуванні та реалізації лісової політики.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в професійній, освітній, науковій, дослідницькій та інноваційній діяльності, пов'язані з виробництвом продукції деревообробки, меблів та виробів з деревини, дослідженнями деревини, деревинних та недеревинних матеріалів, а також досліджувати, проектувати та впроваджувати відповідні ресурсощадні та екологічнобезпечні технологічні процеси, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 7. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність формулювати нові гіпотези та наукові і виробничі задачі в деревообробній та меблевій галузях, вибирати належні методи, способи та методики для їх розв'язку з урахуванням наявних та потенційних ресурсів.

СК 5. Здатність аналізувати існуючі процеси виробництва, проектувати і впроваджувати нові ефективні процеси деревообробних та меблевих виробництв.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 12. Уміти застосовувати вимоги вітчизняних та міжнародних нормативних документів щодо формулювання та розв'язання наукових та науково-технічних задач з розробки, виготовлення, випробування, сертифікації, утилізації продукції деревообробних та меблевих виробництв, створення та застосування ефективних технологій їхнього виготовлення.

ПРН 13. Уміти розраховувати еколого-економічну ефективність виробництва продукції деревообробних та меблевих виробництв.

ПРН 15. Забезпечувати належні умови праці, а також організувати і навчати виробничий персонал вимогам охорони навколишнього середовища при роботі з шкідливими матеріалами.

ПРН 16. Розробляти і реалізовувати заходи з підвищення ефективності виробництва і з урахуванням його безпечності та екологічності, що спрямовані на скорочення витрат сировини і матеріалів, зниження трудомісткості продукції та енергозатрат, підвищення продуктивності праці.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практ.)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
2 семестр				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи формування та реалізації лісової політики				
Тема 1. Вступ. Теоретичні засади лісової політики	2/2	Знати визначення і зміст поняття «лісова політика»; розуміти місце та складові лісової політики України в контексті державної політики; знати та аналізувати історію розвитку лісової політики за кордоном та в Україні; знати сутність та мету різних рівнів лісової політики та відповідні їм засоби реалізації цілей; знати сучасний стан лісів світу та розуміти світові тенденції у сфері економічного розвитку та збереження довкілля; знати сучасний стан розвитку деревообробної галузі, її проблеми та перспективи; розуміти сутність державного регулювання у сфері лісових відносин та знати його інструменти.	Виконання практичної роботи «Лісова політика в контексті світових тенденцій у сфері економічного розвитку та збереження довкілля» та її захист. Виконання самостійної роботи щодо оцінювання глобального лісоресурсного потенціалу на основі даних FAO та визначення пріоритетів міжнародної лісової політики.	9

Тема	Години (лекції/ практ.)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Тема 2. Основні принципи, компоненти, цілі та задачі лісової політики	2/2	Розуміти, хто є суб'єктами лісової політики та знати їхні інтереси щодо лісів і ведення лісового господарства; знати та вміти застосувати принципи лісової політики; знати компоненти лісової політики та засоби їх практичної реалізації; вміти формувати цілі та задачі лісової політики; розуміти умови реалізації цілей та задач лісової політики в Україні; знати основні поняття та вимоги застосовного законодавства України в частині питань щодо стратегії управління лісами та розвитку лісової галузі; вміти приймати рішення задля належного правозастосування у лісовій та деревообробній галузях.	Виконання та захист практичної роботи «Застосовне законодавство у сфері лісових відносин в Україні». Виконання самостійної роботи щодо аналізу лісової стратегії Європейського Союзу.	9
Тема 3. Інструменти лісової політики	2/2	Знати сутність і типологічну характеристику інструментів лісової політики України; знати особливості європейської класифікації інструментів лісової політики; вміти аналізувати сильні та слабкі сторони чинної системи інструментів лісової політики України; вміти обґрунтовувати доцільність та застосувати на практиці інструменти лісової політики для реалізації її цілей та задач.	Виконання та захист практичної роботи «Аналіз інструментів лісової політики України». Виконання самостійної роботи щодо аналізу інструментів лісової політики в галузі екологічного, фінансово-економічного та соціального права.	9
Тема 4. Роль і функції держави у формуванні та реалізації лісової політики	2/2	Розуміти роль держави у забезпеченні умов для розвитку лісової та деревообробної галузей; знати перелік та сутність функцій держави у формуванні та реалізації лісової політики;	Виконання практичної роботи «Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади у сфері лісових відносин й розподіл між ними державних функцій у формуванні та реалізації лісової	8

Тема	Години (лекції/ практ.)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
		<p>знати принципи формування державних інституцій, відповідальних за ліси;</p> <p>вміти аналізувати розподіл державних функцій у сфері управління лісами в Україні;</p> <p>знати особливості різних моделей управління державними лісами;</p> <p>знати повноваження органів законодавчої та виконавчої влади у сфері лісових відносин та вміти з урахуванням цього приймати ефективні управлінські рішення;</p> <p>розуміти пріоритети реформування системи управління лісами та лісовим господарством України.</p>	<p>політики» та написання тестового контролю за її результатами.</p> <p>Виконання самостійної роботи щодо інструментів лісової політики України, спрямованих на підтвердження законності походження деревини.</p>	
Змістовий модуль 2. Лісова політика щодо управління лісами на засадах сталого розвитку				
<p>Тема 5. «Сталий розвиток» та принципи управління лісами на засадах сталого розвитку</p>	2/2	<p>Знати сутність поняття «сталий розвиток», а також екологічні, економічні, соціальні та політичні аспекти сталого розвитку;</p> <p>знати глобальні та національні цілі сталого розвитку та індикатори їх досягнення;</p> <p>розуміти глобальні цілі сталого розвитку та відповідно орієнтуватись у стратегічних пріоритетах лісової політики України;</p> <p>знати сутність концепції управління лісами на засадах сталого розвитку, чинники її формування та пріоритети;</p> <p>знати принципи управління лісами на засадах сталого розвитку;</p> <p>знати критерії та індикатори управління лісами на засадах сталого розвитку;</p> <p>розуміти міжнародні зобов'язання України в</p>	<p>Виконання та захист практичної роботи «Концепція управління лісами на засадах сталого розвитку: законність і сталість джерел походження деревини» (на основі постеру).</p> <p>Виконання самостійної роботи щодо аналізу європейських міжнародних ініціатив стосовно захисту лісів Європи в контексті орієнтирів сталого розвитку лісової галузі.</p> <p>Виконання самостійної роботи щодо аналізу стратегічних пріоритетів лісової політики України у розрізі екологічних, економічних та соціальних складових.</p>	12

Тема	Години (лекції/ практ.)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
		контексті забезпечення управ- ління лісами на засадах сталого розвитку.		
Тема 6. Лісова сертифікація як ринковий інструмент лісової політики	2/2	Знати сутність понять «сертифікація», «стандарт», «лісова сертифікація»; розуміти передумови розвитку лісової сертифікації; знати, хто є сторонами про- цесу оцінювання відповідності; розуміти типологічну характеристику та значення лісової сертифікації як інструменту лісової політики; розуміти типову структуру процесу лісової сертифікації; розрізняти характерні риси та базові елементи міжна- родних схем лісової серти- фікації (FSC, PEFC); знати сутність, структуру та основні вимоги чинних стандартів лісової сертифі- кації, що застосовують в Україні, в частині системи ведення лісового господарства; знати сутність, структуру та вимоги щодо сертифікації ланцюга постачання лісопро- дукції за міжнародними схемами, зокрема, FSC; вміти застосовувати вимоги лісової сертифікації у прийнятті управлінських та виробничих рішень на підприємствах лісової та деревообробної галузі; знати сучасний стан та розуміти перспективи розвитку лісової сертифікації в Україні; розуміти вплив законо- давства ЄС з питань законності походження деревини та уникнення знеліснення й деградації лісів на підприємства лісової та деревообробної галузі України.	Виконання та захист практичної роботи «Загальні вимоги щодо сертифікації ланцюга постачання за схемою FSC». Виконання самос- тійної роботи щодо інструментів аналізу тенденцій на ринку деревини та виробів з неї. Виконання самостій- ної роботи щодо євро- пейського законодавства стосовно законності походження деревини та уникнення знеліснення й деградації лісів.	11

Тема	Години (лекції/ практ.)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Тема 7. Участь громадськості у процесі прийняття рішень щодо управління лісами та лісовим господарством	3/3	<p>Розуміти актуальність участі громадськості у формуванні та реалізації лісової політики;</p> <p>знати, вміти трактувати та забезпечувати практичну реалізацію вимог законодавства України щодо доступу громадськості до інформації, що стосуються лісів та ведення господарства;</p> <p>знати та вміти трактувати вимоги законодавства щодо участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, у т. ч. участі у прийнятті рішень щодо лісів та ведення господарства;</p> <p>розуміти форми та засоби участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, у т. ч. участі у прийнятті рішень щодо лісів та ведення господарства; вміти забезпечувати практичну реалізацію таких засобів у прийнятті рішень;</p> <p>вміти забезпечувати належну комунікацію із зацікавленими сторонами щодо питань, пов'язаних із діяльністю підприємств лісової та деревообробної галузей;</p> <p>вміти забезпечувати належну взаємодію із громадськістю відповідно до вимог лісової сертифікації.</p>	<p>Виконання практичної роботи «Участь громадськості у здійсненні державної регуляторної політики».</p> <p>Виконання самостійної роботи щодо аналізу відповідальності за порушення лісового законодавства.</p>	12
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Практичні та самостійні роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу, оформлені згідно з чинним ДСТУ. У випадку виявлення взаємного копіювання робіт студентами й відправлення їх на перевірку, такі роботи не підлягають оцінюванню та надалі повторно мають бути виконані студентами відповідно до нового індивідуального завдання.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (у т.ч. в онлайн формі) за погодженням із адміністрацією.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Довідник з лісового фонду України за матеріалами державного обліку лісів станом на 01.01.2011 року. Ірпінь, 2012. 130 с.
2. Європейський зелений курс. URL: <https://ecoaction.org.ua/ievropejskyj-zelenyj-kurs.html>
3. Іванюта С. П., Якушенко Л. М. Європейський зелений курс і кліматична політика України : аналіт. доп. ; за заг. ред. А. Ю. Сменковського. Київ : НІСД, 2022. 95 с. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.12>
4. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні / Кравець П. В. та ін. ; за ред. П. В. Кравця. Київ : ННЦ ІАЕ, 2009. 250 с.
5. Карпук А.І. Економічне регулювання лісокористування в ринкових умовах : монографія. Луцьк : ПВД «Твердиня». 2012. 492 с.
6. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Київ : Преса України, 1997. 80 с.
7. Лакида П. І., Павліщук О. П., Кравець П. В. Лісова політика : підручник. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2021. 280 с.
8. Лісова політика України. Умови реалізації та пріоритети / М. Попков та ін. Правозастосування в лісовому господарстві України. 2013. URL: http://lespravo.com.ua/art/325-Lisova_politika_Ukraini_Umovi_realizacii_ta_prioriteti/.
9. Лісова політика: теорія і практика : монографія / Синякевич І. М. та ін. ; за ред. І. М. Синякевича. Львів : ЛА «Піраміда», 2008. 612 с.
10. Лісовий Кодекс України : постанова Верховної Ради України від 21.01.94 р. № 3852-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.

11. Нормативно-правова база України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
12. Павлішук О. П., Кравець П. В. Взаємодія із зацікавленими сторонами згідно з FSC національним стандартом системи ведення лісового господарства для України. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. 2020. Vol. 11. № 1. P. 55–65. URL: <https://doi.org/10.31548/forest2020.01.055>.
13. Павлішук О. П., Кравець П. В. Стратегічні пріоритети лісового господарства України в контексті «зеленої» економіки. *Економічний простір*. 2015. № 103. С. 227–238.
14. Полякова Л. В. Моделі управління державними лісами. URL: <https://ekoinform.com.ua/?p=5208>.
15. Синякевич І. М., Дейнека А. М., Соловій І. П. Лісова політика : підручник / за ред. І. М. Синякевича. Київ : Знання, 2013. 323 с.
16. Синякевич І. М. Лісова політика : підручник. Львів : ЗУКЦ, 2005. 224 с.
17. Соловій І. П. Політика сталого розвитку лісового сектора економіки: парадигма та інструменти : монографія. Львів : РВВ НЛТУ України, ТзОВ «Ліга-Прес», 2010. 368 с.
18. Сталій розвиток лісового господарства в Україні. URL: <http://sfmu.org.ua>.
19. Стратегічний план розвитку лісового сектору України : матеріали українсько-шведського проекту. Київ, 2000. 80 с.
20. Участь громадськості в управлінні лісовим господарством : практич. посібн. / П. В. Кравець та ін. ; за ред. П. В. Кравця. Київ : Компринт, 2012. 56 с.
21. Chain of Custody Certification FSC-STD-40-004 V3-1. URL: <https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/302>.
22. Communication from the commission to the European parliament, the Council, the European economic and social committee and the committee of the Regions. New EU Forest Strategy for 2030. 2021. 28 p. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0572>.
23. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <https://www.fao.org/home/en>.
24. Forest Stewardship Council. URL: <https://fsc.org/en>.
25. Global Forest Resources Assessment 2020. Main report. FAO. 2020. URL: <https://doi.org/10.4060/ca9825en>.
26. Journal «Forest Policy and Economics». URL: <http://www.journals.elsevier.com/forest-policy-and-economics>.
27. Merlo M., Paveri M. Formation and implementation of forest policies: a focus on the policy tools mix / *Proceedings of the XI World Forestry Congress*. Antalya, Turkey : FAO, 1997. Vol. 5. Social Dimensions of Forestry's Contribution to Sustainable Development. P. 233–254.
28. Millar C., Stephenson N., Stephens Sc. Climate change and forests of the future: managing in the face of uncertainty. *Ecological Applications*. 2007. № 17 (8). P. 2145–2151.
29. Ministerial conferences on the Protection of Forests in Europe. URL: <https://foresteurope.org>.
30. Outcome Document of the Ukraine Recovery Conference URC2022 «Lugano Declaration» (Lugano, 4–5 July, 2022). URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/outcome-document-ukraine-recovery-conference-urc2022-lugano-declaration-lugano-4-5-july-2022>.
31. Programme for the Endorsement of Forest Certification. URL: <http://www.pefc.org>.
32. Regulation (EU) 2023/1115 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on the making available on the Union market and the export from the Union of certain commodities and products associated with deforestation and forest degradation and repealing Regulation (EU) № 995/2010. *Official Journal of the European Union*. 2023. L 150. P. 206–247. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1115&qid=1712782631158>.
33. State of Europe's Forests 2020. 394 p. URL: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/SoEF_2020.pdf.

34. Sustainable Development Goals 2015-2030. URL: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>.

35. The FSC National Forest Stewardship Standard of Ukraine FSC-STD-UKR-01-2019 V 1-0. URL: <https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/428>.

36. Towards a circular economy: Business rationale for an accelerated transition (2015). Ellen MacArthur Foundation. 20 p. URL: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/towards-a-circular-economy-business-rationale-for-an-accelerated-transition>

37. World Wide Fund For Nature. URL: <https://wwf.panda.org>.